

ACC. N:R M. 10463: 1-5.

Landskap: Småland Upptecknat av: Ivan Rydstrand
Härad: Treta Adress: Brodalen
Socken: Nässjö Berättat av: Johannes Johansson
Uppteckningsår: 1947 Född år 1873 i Nässjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När den nya tiden kom till bygden: s. 1-5.

LUF 59.

När den nya tiden kom till Gagnef.

Byn Gagnef i Karesjö socken.

När laga skifte genomförts på år 1850-talet
flyttades gårdarna ut från den gemensamma
grund, där byn låg. Där syns ännu i dag
stensättningar eller påbyggnader och hus. Byn
låg på en höjd. Alla byggnader beströmt
d. dyf. har kommit bort och förstörts. Numera
har man ingenting gemensamt. Fåga stöck
löningar, få löningar eller andra löningar
mellan byns bönder finnes. Var och en vill
nu klara sig själv. Det har blivit mycket
kylligt och kilt mellan grannarna. Man
säger sålunda med varandra, då man inte har
något gemensamt eller något allierat ihop.
Det ses det i källan och på den andra om.

2.
dessa senare skulle så något bättre skörd
än gammal eller så inbärgat factars eller
bättre än han. Här var det bra, om man
kunde ha in del markier ihop så jordbru-
ket. T. ex. spårbändare, gräslisupptagare,
och flera andra markier. Men det kan man
ej komma överens om. Det var inte så i
den gamla tyn. Där hjälpte man varandra
så mycket som möjligt och levde nästan som
en enda stor familj.

Kalarröte har troligen inte succit. Träns
fall är det inga som känner till en sådan.
Jordbrukerobaltingar började inför gamla
sent i förhållande till andra trakter. Det
var nog lämnat jordbrukarsparten Rönne,
som påverkade jordbrukares genom sina
föreläsningar och artiklar i pressen. Det var
under de första två årtiondena av 900-talet.

2

Genom Rosvins jernskan börjades den nye
Conden efter den andre att intressera sig för
det nya på jordbrukets område. Ett drömmen
jorden befruktades inte här, ty den är till största
delen stenig och det är så svårt, att det
vatten rinner av. Därmed börjades uppodling
av mossor och sankmarker, man började på
högst korngrödor (1910 och 1920 börjades detta
allmänt). Likaså hade man bort de gamla
hövedskäppar, hävar och plögar av trä, som
man fört avvänt. En del av dessa ligger
änna i behåll. Plögen var så allmän här
Sörman gm. Det användes i stället järn.
Men den var så smått beklagen med
järn. Likaså började man nu att odla
slåtter. Det hade fört något avspänt
naturligt äng (loväng). Slutligen blev på
1930-talet stog man här lovängarna. Huv-

4.

ACC. N:R M. 10463:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sammans med klöver, men nu användes
man dem endast till bete åt kreaturen.
Lövgräs var ganska stort i Lovöallens
sida och i andra arenan. På vissa ställen
var den dubbelt så stor. Sedan har dock
skogen växt till mer och mer och den
omtyckat och nu hotas skogen att helt
ta överhand, varför det inte nu blir bete.
Många jordbrukare här anser nu att
det inte löns sig att använda denna löv-
gräs som bete. En del sådär därmed
konstgöddning även i skogen för att gräset
där ska bli kraftigt.

Man kan nog säga, att jordbrukarna vid
den tid, (1900- och 1910-tal) hade betat med
nu hel del björpar för att helt ägna sig
åt jordbruket. Fårskilt var det hemslått
som fick affras för jordbruket. Det var

denna jordbrukets fördrade när man avom
mäter vintern, då hämtat till kreaturs-
skötselns skugg. Man har dock i Sverre
tid (1935-45) kommit att afha en hel
del arbetskraft åt skogsbrukets jordvinter,
särskilt då i Skogrika bygderna som här.

Här hotas om jordbrukets av sin bekogang,
ja fullständigt av folkning, därför att alla
skall arbeta i skogen, där de få mera
betalt.

Den stora förändringen här jordbrukets genom-
gått sedan man började med mejeriorga-
nisationen. Därigenom att man fått mera
betalt till mjölken, kan man säga flera
och bättre kor och därigenom få man
mera gödning, varigenom skörden bli större.
Mejeriorganisationen började på 1900-talet
att helt genomföras.

forts.